

FC Sheriff Tiraspol

Gevangen tussen twee vuren

Na de spectaculaire successen in de Champions League in het afgelopen seizoen staat FC Sheriff Tiraspol weer met twee benen op de grond. Door de Russische invasie van Oekraïne verloor de club uit de 'republiek' Transnistrë niet alleen veel van haar buitenlandse sterren, maar kwam ook clubeigenaar Sheriff, het olie- en supermarktimperium in de pro-Russische afvallige Moldavische grensregio, in financieel zwaar weer.

Frank Elbers

FC Sheriff Tiraspol zette zich afgelopen herfst op de voetbalkaart door in de groepsfase van de Champions League Real Madrid, veertien maal winnaar van de cup met de grote oren, in het eigen Bernabeu met 2-1 te verslaan. Na een eerdere overwinning tegen Shakhtar Donetsk en nederlagen tegen Inter Milan eindigde de club uiteindelijk als derde in groep D. Ietwat teleurstellend, maar FC Sheriff's reputatie als reuzendoder was gevestigd.

Hoewel al jaren achtereen kampioen van de Moldavische Super Liga, is het echte succes van de club, pas opgericht in 1997, recent. Nadat in 2019 de buitenlanderregeling (minimaal vier Moldavische spelers in de basis) in de Moldavische competitie werd losgelaten, kon FC Tiraspol tot bloei komen. Dit seizoen zijn slechts vier van de 33-koppige selectie Moldaviërs.

Tiraspol laat zich inspireren door het model van Shakhtar Donetsk in buurland Oekraïne — door spelers uit Zuid-Amerika of andere talenten uit obscure hoeken van de voetbalwereld te halen en ze een platform te geven, waarna ze kunnen worden doorverkocht aan rijke clubs uit een van de grote Europese competities. De ironie wil dat juist ontwikkelingen in het land van Shakhtar Donetsk FC Sheriff nu nekken.

Trainer naar het front

Sinds de Russische invasie van buurland Oekraïne op 24 februari verloor de club een aantal bepalende spelers én haar succescoach. Trainer Joeri Vernidub, een Oekraïner die aan de basis stond van de kwalificatie voor de groepsfase van de Champions League, ging tegen de Russen vechten met het Oekraïense leger. Deze zomer verruilde hij FC Sheriff voor FC Kryvbas Kryvyi Rih in zijn thuisland Oekraïne.

Smaakmakers als linksback Cris Silva (Fluminense), die drie keer scoorde

tegen Real Madrid (2-1) en Shakhtar Donetsk (2-0), rechtsbuiten Adama Traoré (Ferencváros), centrale verdediger Danilo Arboleda (Al Ain FC) en clubtopscorer Frank Castañeda verlieten de club in het voorjaar. Zij lagen aan de basis van het succes van de afgelopen jaren, met de overwinning op Real Madrid als voorlopig hoogtepunt.

Tot overmaat van ramp gaat het ook slecht met het Sheriff imperium, de eigenaar van FC Sheriff Tiraspol. Door de oorlog is de grens met Oekraïne gesloten en de handel gedecimeerd. De economie van Moldavië is bovendien in een recessie beland en dat treft ook FC Sheriff Tiraspol eigenaar hard.

Politieagent

Voormalig politieagent Viktor Gushan richtte Sheriff op in 1993, samen met een collega, Ilya Kazmaly. Gushan is dol op westerns, vandaar de naam 'Sheriff'. Het stervormige sheriffsinsigne-logo van hun supermarkten en benzinstations is alomtegenwoordig in Tiraspol. Onderzoeksbureau RISE Moldavië ontdekte dat een derde van het budget van de separatistische enclave was uitbetaald aan bedrijven die eigendom waren van Sheriff. Tegenwoordig exporteren bedrijven van het concern goederen variërend van textiel tot bouwmaterialen door heel Europa, en kaviaar tot in Japan en de Verenigde Staten.

Het Sheriff-concern financierde ook het moderne Complexul Sheriff — een complex van veertig hectare met twee stadions, trainingsvelden, een overdekte arena, evenals een voetbalschool voor kinderen en woningen voor de spelers van FC Sheriff. Het imposante complex ligt aan de Karl Liebknecht Straat, aan de rand van het 135.000 inwoners tellende Tiraspol.

Het contrast met de rest van Tiraspol is immens. De stad kan het best omschreven worden als een open-

luchtmuseum van de vervlogen Sovjet-Unie. Een gigantisch standbeeld van Lenin ontleemt bijna het zicht op het presidentiële paleis. De grootste boulevard van het stadje aan de Nistru, de rivier die Transnistrië van de rest van Moldavië scheidt, is nog altijd vernoemd naar de datum van de Russische Revolutie (25 oktober) en is het best te bereiken via de Lenin Straat en de Karl Marx Straat.

Aan vlaggen met hamers en sikkels (en de Russische driekleur) is in Tiraspol geen gebrek. De 'president' van Transnistrië, Vadim Krasnoselsky, wiens presidentiële campagne werd gefinancierd door Sheriff, bewondert het bedrijf als de 'belangrijkste belastingbetaler' van de regio. Voetbal is ook een belangrijke bron van vertier in het Noord-Korea van Europa.

Kruisraketten

Na jaren achtereen met ruime afstand van de concurrentie kampioen te zijn geworden, werd het gemankeerde sterrenteam uit Tiraspol in het afgelopen seizoen (2021-2022) maar kampioen met een kleine voorsprong van zes punten verschil op nummer twee, Petroclub. Dit seizoen (2022-2023) overleefde FC Sheriff de kwalificatie voor de groepsfase van de Champions League niet.

Na overwinningen tegen Zrinjski Mostar en NK Maribor werd de ploeg in de derde kwalificatieronde uitgeschakeld door Viktoria Plzen en moest ze genoegen nemen met een plek in de groepsfase van de Conference League, in Groep E met Manchester United, Real Sociedad en Omonia FC. Overigens werd de eerste groepswedstrijd, uit bij Omonia in Cyprus, gewonnen.

Vanwege de oorlog moet FC Sheriff van de UEFA alle Europese thuiswedstrijden in de Moldavische hoofdstad Chişinău spelen. Tiraspol ligt negentig kilometer van Odessa, de

tweede stad van Oekraïne, die regelmatig door Russische kruisraketten bestookt wordt.

Na een reeks aanslagen in april liepen in de spanningen in de pro-Russische afvallige Moldavische grensregio op. Door die incidenten is de vrees voor een uitbreiding van de Oekraïense oorlog toegenomen. Transnistrïë ligt tussen Oekraïne en Moldavië, er zijn 1.500 Russische militairen gelegerd. Al sinds het begin van de Russische invasie van Oekraïne vreest men zowel in Moldavië als in Oekraïne dat Russische troepen Transnistrïë zullen gebruiken om beide landen vanuit het zuiden binnen te vallen.

Thuiswedstrijd in Chişinău

De supporters laten zich door dit alles niet afschrikken. Zij kwamen in grote getale uit Tiraspol naar Chişinău voor de eerste groepswedstrijd tegen Manchester United. De straten van de Moldavische hoofdstad stonden vol met auto's met Transnistrische nummerplaten, hotels in het centrum waren volgeboekt en de cafés rond het stadion deden goede zaken.

Het Zimbru Stadion (capaciteit: 10.400) was compleet uitverkocht. Fans zonder kaartje bekeken de wedstrijd vanaf de bovenste verdiepingen van de hoge flats rond het stadion. Zij zagen hun club verliezen (0-2) tegen de Mancunians en waren getuige van de eerste goal (penalty) van Cristiano Ronaldo in de Europa League. Het kon de voetballiefhebbers niet deren.

Voor één avond was het team uit de hoofdstad van de afvallige regio van iedereen in Moldavië.

